

การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการแปลจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย
ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาจีน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
Analysis of errors in translating Chinese into Thai of the 3rd year
students in the Chinese language program, Faculty of Education,
Kamphaeng Phet Rajabhat University

สมหญิง กัลป์เจริญศรี¹, นันทน์ภัส ชิตนุรัตน์ เว็บบอร์²

Somying Kalcharoensri¹, Nannapas Chitnuratt Weber²

Corresponding Author E-mail: groopgib@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อผิดพลาดในการแปลภาษาจีนเป็นภาษาไทยในระดับคำศัพท์ ของ นักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการแปลภาษาจีน ปีการศึกษา 2563 จำนวน 25 คน รวมไปถึงนำเสนอแนวทางแก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าวเพื่อนำไปปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการแปลภาษาจีนและรายวิชาที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยใช้วิธีหาค่าความถี่ข้อผิดพลาดในด้านต่าง ๆ

จากการศึกษาพบว่า ข้อผิดพลาดที่พบมากที่สุดคือ ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการเลือกใช้คำไม่เหมาะสมกับบริบท รองลงมาคือ ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการแปลตรงตัวมากเกินไป ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการทับศัพท์และข้อผิดพลาดที่เกิดจากการแปลผิดความหมายตามลำดับ

คำสำคัญ: การวิเคราะห์ข้อผิดพลาด การแปล การแปลภาษาจีนเป็นภาษาไทย

¹อาจารย์โปรแกรมวิชาภาษาจีน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

¹Chinese Lecturer, Education Faculty, Kamphaeng Phet Rajabhat University

²อาจารย์โปรแกรมวิชาภาษาจีน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

²Chinese Lecturer, Education Faculty, Kamphaeng Phet Rajabhat University

Abstract

The purpose of this research was to study the errors in translating Chinese into Thai based on the vocabulary level of the 3rd year students in the Chinese language program, Faculty of Education, Kamphaeng Phet Rajabhat University, the 25 students who enrolled in the Chinese Translation Course, Academic Year 2020, including presenting a solution to correct the aforementioned errors in order to improve the management of teaching and learning Chinese translation courses and other related courses by using the method to find the frequency of errors in various fields.

The study found that the most common mistakes are the use of inappropriate words, the students relying too much on direct translation, transliteration, and mistranslation respectively.

Keyword: error analysis ; translation ; Chinese to Thai translation

บทนำ

การแปลเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการแลกเปลี่ยนความรู้ ถ่ายทอดความหมายระหว่างภาษาด้วยกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การแปลเป็นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างหนึ่ง ดังนั้นการแปลจึงมีความเกี่ยวข้องกับภาษาโดยตรง การแปลจึงเปรียบเสมือนเครื่องมือหลักในการถ่ายทอดความหมายระหว่างกลุ่มคนที่ใช้ภาษาต่างกัน การแปลยังเป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์อื่น ๆ เช่น การแปลกับภาษาศาสตร์เปรียบเทียบ การแปลกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้การแปลยังเป็นวิธีที่ใช้ในการวัดความรู้ทางภาษาของผู้เรียนภาษาต่างประเทศ เนื่องจากบทแปลจะสะท้อนความสามารถทางภาษาของผู้แปลได้เป็นอย่างดี ด้วยเหตุนี้การแปลจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ (กาญจนา นาคสกุล 2551; สัจฉวี สายบัว 2560)

รายวิชาการแปลภาษาจีน เป็นรายวิชาที่นักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาจีน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จะต้องเรียนซึ่งเป็นรายวิชาเอกบังคับ เป็นวิชาที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาฝึกแปลตั้งแต่ระดับคำพื้นฐาน ไปจนถึงประโยคที่ซับซ้อนให้ถูกต้อง ซึ่งการแปลนั้นเป็นสิ่งสำคัญหลักในการสื่อสารหากแปลผิดพลาดทำให้ความหมายคลาดเคลื่อนหรืออาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารได้

ผู้วิจัยพบว่าเนื่องจากความแตกต่างทางด้านภาษา โครงสร้างทางไวยากรณ์ ตำแหน่งของคำต่าง ๆ ในภาษาไทยและภาษาจีน ทำให้เกิดความผิดพลาดในการแปลได้บ่อยครั้ง และส่งผลทำให้ข้อความที่จะสื่อสารนั้นไม่ถูกต้องหรืออาจทำให้ความหมายของคำที่ต้องการสื่อสารนั้นผิดเพี้ยนไปจากเดิม นอกจากนี้ได้สังเกตจากชิ้นงานแปลของนักศึกษาพบว่าในการแปลในระดับคำศัพท์นั้นมีผลงานแปลที่แตกต่างกันและมีปัญหาอยู่ไม่น้อย อันเนื่องมาจากมีข้อจำกัดของการใช้คำศัพท์ การถอดความหมายของคำในบริบทของประโยค ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาหาข้อผิดพลาดต่าง ๆ จากการแปลในระดับคำศัพท์เพื่อค้นหาสาเหตุที่เกิดขึ้น และเพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้นเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการแปลภาษาจีนและรายวิชาอื่น ๆ ที่มีความคล้ายคลึงหรือเกี่ยวข้องกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้มุ่งเน้นศึกษาการแปลในระดับคำศัพท์จากภาษาจีนเป็นภาษาไทย ซึ่งเป็นการแปลในระดับพื้นฐาน และเป็นส่วนหนึ่งในรายวิชาการแปลภาษาจีน 1 ของหลักสูตรภาษาจีน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อผิดพลาดของการแปลภาษาจีนเป็นภาษาไทยในระดับคำศัพท์ ของนักศึกษา
2. เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการแปลภาษาจีน รวมทั้งสามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้กับการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น ๆ เช่น รายวิชาการเขียนภาษาจีน ที่อาจเกิดข้อผิดพลาดในลักษณะที่คล้าย ๆ กัน

การทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยฉบับนี้มุ่งเน้นศึกษาหาข้อผิดพลาดของการแปลจากภาษาจีนเป็นภาษาไทยในระดับคำศัพท์ ผู้วิจัยได้สำรวจแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับความหมายของการแปลและข้อผิดพลาดการแปลดังนี้

ความหมายของการแปล

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556:764) ได้ให้ความหมายของคำว่า “แปล” ซึ่งเป็นคำกริยาไว้ว่า “เป็นการถ่ายทอดความหมายจากภาษาหนึ่งไปเป็นอีกภาษาหนึ่ง, ทำให้เข้าใจความหมาย”

ยูจีน ไนดา (Eugene A. Nida) ผู้เชี่ยวชาญทฤษฎีการแปลชาวอเมริกัน กล่าวว่า การแปล คือ การถ่ายทอดความหมายของข้อความจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่ง โดยรักษารูปแบบของข้อความไว้ได้ตรงตามต้นฉบับ

สิทธา พินิจภูวดล (2543) ให้ความหมายของการแปลไว้ว่า การแปลในปัจจุบัน คือ การถ่ายทอดข้อความจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่งโดยรักษารูปแบบ คุณค่า และความหมายในข้อความเดิมไว้อย่างครบถ้วน รวมทั้งความหมายแฝง ซึ่งได้แก่ความหมายทางวัฒนธรรม ปรัชญา ความรู้สึก ฯลฯ

อัจฉรา ไสค์ตรูไกล (2548) กล่าวว่า การแปล คือการถ่ายทอดความหมายจากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่งให้ได้ตรงกันซึ่งเท่ากับว่า ผู้แปลต้องพยายามให้ผู้อ่านที่อ่านข้อความแปลเข้าใจในสิ่งเดียวกันกับผู้อ่านข้อความจากต้นฉบับ

สุพรรณิ ปิ่นมณี (2561) กล่าวว่า การแปลเป็นเรื่องของการถ่ายทอดความหมายจากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่ง โดยผ่านการกระบวนกรการใช้พจนานุกรมและไวยากรณ์อย่างเหมาะสม

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การแปลเป็นการถ่ายทอดจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่งโดยผ่านการกระบวนกรการใช้พจนานุกรมและไวยากรณ์อย่างเหมาะสมพร้อมรักษารูปแบบของต้นฉบับไว้อย่างสมบูรณ์

ประเภทของการแปล

Newmark (1988) ได้แบ่งประเภทของการแปลออกเป็น 2 ประเภทหลัก โดยแบ่งแยกประเภทดังกล่าวจากการเน้นภาษาต้นฉบับและภาษาแปล ดังนี้

1. การแปลแบบเน้นการรักษาภาษาต้นฉบับ
2. การแปลแบบเน้นความเข้าใจของผู้อ่านในภาษาเป้าหมาย

Larson (1998) ได้แบ่งแยกประเภทการแปลออกเป็น 2 ประเภทหลัก คือ

1. การแปลแบบตรงตัว
2. การแปลแบบอิสระ

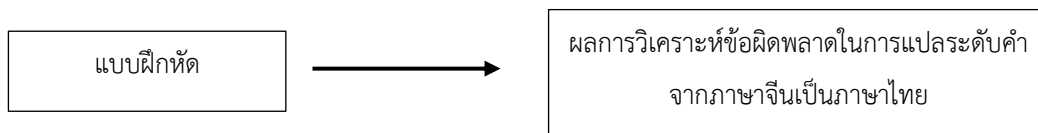
ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า ประเภทของการแปลนั้นแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ การแบบเอาคำและการแปลแบบเอาความ โดย การแปลแบบเอาคำ คือ การแปลที่เน้นภาษาทางต้นฉบับ ผู้แปลต้องคำนึงถึงไวยากรณ์และความแม่นยำในการแปลในประโยค ส่วนการแปลแบบเอาความ คือ การแปลที่เน้นความหมายของภาษาต้นฉบับโดยให้ความสำคัญกับความสละสลวยของภาษาที่แปล

ข้อผิดพลาดของการแปล

ศรักริช เพชรเชิดชู (Phetchertchu,2012) ได้กล่าวไว้ว่า ข้อผิดพลาดของผู้เรียนการแปลภาษาจีนเป็นภาษาไทย เกิดจากสาเหตุหลักดังนี้ เกิดจากการแปลผิดพลาดเนื่องจากไม่เข้าใจในภาษาจีนหรือเกิดจากการใช้ภาษาไทยที่ผิดพลาด โดยเลือกใช้คำศัพท์ไม่เหมาะสมกับบริบทโครงสร้าง ทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการแปลต่างๆ เช่น ทำให้เกิดการแปลตรงตัวมากเกินไป การแปลทับศัพท์ภาษาจีนทั้งที่ภาษาไทยมีคำ ๆ นั้นบัญญัติไว้แล้ว การเลือกใช้คำศัพท์ไม่เหมาะสมเนื่องจากมีคำเทียบเคียงได้หลายคำ นอกจากนี้ยังเกิดจากความไม่รอบคอบในการแปล การประมาทเลินเล่อ เป็นต้น

จิราพร เนตรสมบัติผล และเดชา ชาติวรรณ (2017) ได้ศึกษาข้อผิดพลาดจากการแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีนในระดับค่านักศึกษาชาวจีน สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ พบว่า สาเหตุหลักที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดในด้านต่างๆ ได้มี 2 ประเด็น ได้แก่ เกิดจากการที่นักศึกษายังขาดทักษะในการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง ทำให้ใช้ภาษาไทยในการแปลผิดพลาด และการที่นักศึกษาได้รับอิทธิพลจากภาษาจีนซึ่งเป็นภาษาแม่ของตนเองมากเกินไป ทำให้บทแปลมีโครงสร้างและรูปแบบขัดกับลักษณะภาษาไทย

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากแบบฝึกหัด จำนวน 3 ชุด ชุดละ 10 ข้อ โดยให้ทำแบบฝึกหัดสัปดาห์ละ 1 ชุด จำนวน 3 ครั้ง ทั้งหมด 30 ข้อ รวมเก็บข้อมูลทั้งหมด 750 ข้อ เพื่อรวบรวมเอกสารและทำการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการแปลภาษาจีน1 ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 25 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เก็บข้อมูลจากชิ้นงานแบบฝึกหัดการแปลในรายวิชาการแปลภาษาจีน ของนักศึกษารวมทั้งหมด 30 ข้อ โดยเนื้อหาในชิ้นงานอ้างอิงมาจาก หนังสือการแปลจีนไทยเบื้องต้น หนังสือแบบเรียนแปลไทย-จีน (ภาษาจีน) ผู้วิจัยให้ใช้เวลาในการทำแบบฝึกหัดละ 30 นาที อนุญาตให้นักศึกษาใช้พจนานุกรมในการหาคำศัพท์ได้ และไม่อนุญาตให้ใช้พจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ในการหาคำศัพท์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากแบบฝึกหัด จำนวน 3 ชุด ชุดละ 10 ข้อ โดยให้ทำแบบฝึกหัดสัปดาห์ละ 1 ชุด จำนวน 3 ครั้ง รวมทั้งหมด 750 ข้อ เพื่อรวบรวมเอกสารและทำการวิเคราะห์ข้อมูล ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล 1 ภาคเรียน ปีการศึกษา 2563

การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลจากแบบฝึกหัด จำนวน 750 ข้อ โดยเนื้อหาในแบบฝึกหัดอ้างอิงมาจาก หนังสือการแปลจีนไทยเบื้องต้น หนังสือแบบเรียนแปลไทย-จีน (ภาษาจีน) และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละในการวิเคราะห์ข้อมูลหาข้อผิดพลาดในด้านต่าง ๆ เพื่อแสดงให้เห็นถึงข้อผิดพลาดด้านใดที่เกิดขึ้นมากที่สุด รวมไปถึงการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดเหล่านี้

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดจากการแปลภาษาจีนเป็นภาษาไทยในระดับคำศัพท์ของนักศึกษาที่ได้จากการรวบรวมข้อมูล สามารถแบ่งได้ทั้งหมด 4 ด้าน ดังนี้

1. ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการแปลตรงตัวมากเกินไป

จากการวิเคราะห์แบบฝึกหัดที่ให้นักศึกษาดำเนินการแปล พบลักษณะของการแปลตรงตัวมากเกินไป เช่น

ตัวอย่างที่ 1	这件衣服 <u>大小</u> 很合适。
แปลเป็น	ใหญ่เล็ก
ควรแปลเป็น	ขนาด
ตัวอย่างที่ 2	<u>路远</u> ，我们要么坐车去，要么骑车去，步行就太累了。
แปลเป็น	ถนนยาว
ควรแปลเป็น	ระยะทางไกล
ตัวอย่างที่ 3	我们家女儿爱吃 <u>菠菜炒鸡蛋</u> 。
แปลเป็น	ลูกสาวบ้านพวกเรา
ควรแปลเป็น	ลูกสาวบ้านฉัน
ตัวอย่างที่ 4	这么 <u>油</u> 的菜，我吃不下去。
แปลเป็น	ผัก
ควรแปลเป็น	อาหาร
ตัวอย่างที่ 5	我在北京 <u>语言</u> 大学学习。
แปลเป็น	มหาวิทยาลัยภาษาปักกิ่ง
ควรแปลเป็น	มหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง

2. ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการแปลทับศัพท์

จากการวิเคราะห์แบบฝึกหัดที่ให้นักศึกษาดำเนินการแปล พบลักษณะของการแปลทับศัพท์ เช่น

ตัวอย่างที่ 1	前三天， <u>方小姐</u> 被她给骗了。
---------------	------------------------

แปลเป็น	เสี่ยวฟาง
แปลเป็น	พี่สาว
ควรแปลเป็น	คุณฟาง
ตัวอย่างที่ 2	<u>海南島是中国第二大島。</u>
แปลเป็น	เกาะไหหนาน
ควรแปลเป็น	เกาะไหหลำ
ตัวอย่างที่ 4	<u>我在北京语言大学学习。</u>
แปลเป็น	มหาวิทยาลัยภาษาเป่ย์จิง
ควรแปลเป็น	มหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง
ตัวอย่างที่ 3	<u>张仲景（约 150-219 年）是东汉末年河南南阳人。</u>
แปลเป็น	เหอหนาน
ควรแปลเป็น	มณฑลเหอหนาน
ตัวอย่างที่ 5	<u>公元前 202 年，汉高祖刘邦建立汉朝，……。</u>
แปลเป็น	ฮานเกาจู่ หลิวปัง
ควรแปลเป็น	จักรพรรดิฮั่นเกาจู่ “หลิวปัง”

3. ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการเลือกใช้คำศัพท์ไม่เหมาะสมกับบริบท

จากการวิเคราะห์แบบฝึกหัดที่ให้นักศึกษาดำเนินการแปล พบลักษณะของการเลือกใช้คำศัพท์ไม่เหมาะสมกับบริบท เช่น

ตัวอย่างที่ 1	泰国菜 <u>味道很重</u> 、而中国南方的菜大多 <u>味道清淡</u> 。
	味道很重 แปลเป็น รสหนัก
	味道清淡 แปลเป็น รสอ่อน ๆ รสไม่มัน
ควรแปลเป็น	อาหารรสจัด
ควรแปลเป็น	อาหารรสจืด
ตัวอย่างที่ 2	他在 XX 期刊上 <u>发表</u> 了一篇论文。
แปลเป็น	เผยแพร่
ควรแปลเป็น	ตีพิมพ์
ตัวอย่างที่ 3	他不但会弹钢琴，还会 <u>拉</u> 小提琴。
แปลเป็น	เล่นไวโอลิน
ควรแปลเป็น	สีไวโอลิน
ตัวอย่างที่ 4	你应该在 <u>品尝</u> 一下泰国的小吃。
แปลเป็น	ของกินเล่น
แปลเป็น	อาหารว่าง
แปลเป็น	ออเดิร์ฟ
ควรแปลเป็น	ขนม

4. ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการแปลผิดความหมาย

จากการวิเคราะห์แบบฝึกหัดที่ให้นักศึกษาดำเนินการแปล พบลักษณะของการแปลผิดความหมาย เช่น

ตัวอย่างที่ 1	你把话说清楚
แปลเป็น	คุณพูดได้อย่างชัดเจน
ควรแปลเป็น	คุณพูดให้ชัดเจน
ตัวอย่างที่ 2	我把杯子打破了，出去也没把大门给锁上。
แปลเป็น	ถ้วย
ควรแปลเป็น	แก้ว
ตัวอย่างที่ 3	你看这条裤子现在打五折。
แปลเป็น	ลดราคา 5 เปอเซ็นต์
ควรแปลเป็น	ลดราคา 50 % หรือ ลดราคา 50 เปอร์เซ็นต์

ตารางที่ 1 แสดงข้อผิดพลาดที่ในการแปลภาษาจีนเป็นภาษาไทยในระดับคำศัพท์ของนักศึกษา

ลำดับ	ข้อผิดพลาด	จำนวนที่พบข้อผิดพลาด	ร้อยละ
1	การแปลตรงตัวมากเกินไป	112	32.46
2	การทับศัพท์	45	13.04
3	การเลือกใช้คำไม่เหมาะสมกับบริบท	156	45.22
4	การแปลผิดความหมาย	32	9.28
รวม		345	100

จากตารางที่ 1 พบว่าข้อผิดพลาดที่เกิดจากการแปลภาษาจีนเป็นภาษาไทยในระดับคำศัพท์ของนักศึกษา เกิดขึ้นเป็นจำนวนทั้งหมด 345 ครั้ง โดยข้อผิดพลาดที่พบมากที่สุดคือ ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการเลือกใช้คำไม่เหมาะสมกับบริบท จำนวน 156 ครั้ง คิดเป็น ร้อยละ 45.22 รองลงมาคือ ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการแปลตรงตัวมากเกินไป จำนวน 112 ครั้ง คิดเป็น ร้อยละ 32.46 ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการทับศัพท์ จำนวน 45 ครั้ง คิดเป็น ร้อยละ 13.04 และข้อผิดพลาดที่เกิดน้อยที่สุดคือ ข้อผิดพลาดจากการแปลผิดความหมาย จำนวน 32 ครั้ง คิดเป็น ร้อยละ 9.28 ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษาข้อผิดพลาดในการแปลภาษาจีนเป็นภาษาไทยในระดับคำศัพท์ของนักศึกษา สามารถสรุปผลและอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการแปลตรงตัวมากเกินไป พบว่า มีข้อผิดพลาดจำนวน 112 ข้อผิดพลาด คิดเป็นร้อยละ 32.46 ข้อผิดพลาดในลักษณะนี้เกิดขึ้นได้จากการที่นักศึกษารู้คำศัพท์เป็นคำ ๆ และนำแต่ละคำมาแปลทีละคำแยกออกจากกัน โดยไม่คำนึงถึงความหมายในบริบทของประโยค ดังตัวอย่างที่ 1 2 และ 3 คำว่า “大小”、“路远”、“我们” หากแปลเป็นคำ ๆ จะมีความหมายว่า ใหญ่ เล็ก ถนน ยาว และพวกเรา เมื่อปรากฏในบริบทของประโยคทำให้ความหมายของประโยคนั้นเปลี่ยนไป ข้อผิดพลาดในตัวอย่างที่ 4 คำว่า “菜” คำ ๆ นี้ หากแปลตามพจนานุกรมจีนไทย

แล้ว จะพบว่า สามารถแปลได้หลากหลายความหมาย ซึ่งจะแปลว่า อาหาร ผัก จากบริบทของประโยคคำว่า “菜” ควรแปลเป็นคำว่า อาหาร ไม่ใช่คำว่าผัก ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น เกิดจากสาเหตุการไม่สืบค้นว่าคำ ๆ นั้น ในภาษาจีนมีความหมายว่า เช่นใด จึงทำการแปลตรงตัวมากเกินไป และแปลตามที่ตนเองเข้าใจ ซึ่งทำให้เกิดข้อผิดพลาดเช่นนี้ขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพลิน มุนินทร์วัฒน์(2559) พบว่า มาจากการที่นิสิตไม่ทราบคำศัพท์จึงใช้วิธีเปิดเรียงคำแล้วนำมาประกอบความหมาย ส่งผลให้สารที่สื่อส่งไปยังผู้รับนั้นผิดพลาด

2. ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการแปลทับศัพท์ พบว่า มีข้อผิดพลาดจำนวน 45 ข้อผิดพลาด คิดเป็นร้อยละ 13.04 ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการทับศัพท์ส่วนใหญ่ คือ นักศึกษาเลือกใช้คำประเภทวิสามานยนาม (นามเฉพาะ) ไม่ถูกต้องอันเนื่องมาจากเกิดจากการถอดเสียงคำศัพท์ในภาษาจีนมาเป็นภาษาไทยโดยไม่พิจารณาถึงคำที่นิยมใช้ในสังคมนั้น ๆ ในปัจจุบัน เช่นตัวอย่างที่ 2 3 และ 4 คำว่า 北京、海南島、河南 ซึ่งทั้งสองคำนี้มีคำที่ใช้ในภาษาไทยจนเป็นที่ยอมรับตรงกับคำว่า ปักกิ่ง เกาะไหหลำ มณฑลเหอหนาน แต่นักศึกษาแปลว่า มหาวิทยาลัยภาษา เป่ย์จิง เกาะไห่หนานและเหอหนาน ซึ่งแปลโดยนำเสียงอ่านในภาษาจีนมาทับศัพท์ สอดคล้องกับการวิจัยของจิราพร เนตรสมบัติผลและเดชา ชาติวรรณ(2560) พบว่า การทับศัพท์เกิดขึ้นจากการเลือกใช้คำไม่ถูกต้องและไม่คำนึงถึงการถอดเสียง และคำที่นิยมใช้ในปัจจุบัน

3. ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการเลือกใช้คำไม่เหมาะสม พบว่า มีข้อผิดพลาดจำนวน 156 ข้อผิดพลาด ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการเลือกใช้คำไม่เหมาะสมส่วนใหญ่นั้นมากจากการที่คำภาษาจีนหนึ่งคำ สามารถแปลเป็นภาษาไทยได้หลายคำ จึงเป็นสาเหตุทำให้นักศึกษาเกิดความสับสนในการแปลและไม่แน่ใจว่าควรเลือกใช้คำใดถึงจะถูกต้องและเหมาะสมกับบริบท เช่น จากประโยค 泰国菜味道很重、而中国南方的菜大多味道清淡。 คำว่า 味道很重 แปลเป็นรสหนัก และ 味道清淡 แปลเป็น รสอ่อน ๆ จากคำศัพท์ 重 และ 清淡 แม้ในพจนานุกรมจีนไทย มีความหมายว่า หนัก และ อ่อน ๆ หากพิจารณาจากบริบทของประโยคแล้ว 泰国菜味道很重、而中国南方的菜大多味道清淡。 คำว่า 味道很重 และ 味道清淡 ควรจะแปลเป็น รสจัด และรสจืด จากประโยค 你应该在品尝一下泰国的小吃。 คำว่า 小吃 ในพจนานุกรม ให้ความหมายไว้ว่า ของกินเล่น อาหารว่าง ขนมขบเคี้ยว ทำให้แปลเป็นคำว่า ของกินเล่น แต่หากพิจารณาจากประโยคแล้ว ควรแปลเป็นคำว่า ขนม จะเหมาะสมกว่า ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของจิราพร เนตรสมบัติผลและเดชา ชาติวรรณ(2560) พบว่า การ เลือกใช้คำไม่เหมาะสมเกิดจากคำในภาษาไทยบางคำสามารถแปลได้หลายความหมายจึงทำให้เกิดข้อผิดพลาดนี้ขึ้น

4. ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการแปลผิดความหมาย พบว่า มีข้อผิดพลาดจำนวน 32 ข้อผิดพลาด ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการผิดความหมาย เกิดจากที่นักศึกษาไม่รอบคอบและระมัดระวังในการแปลและไม่ศึกษาหาข้อมูล ขาดความเข้าใจในบริบทของประโยค เช่น คำว่า 杯子 แปลว่า ถ้วย ซึ่ง คำว่า 杯子 ควรจะแปลว่า แก้ว คำว่า 打五折 แปลเป็น ลดราคา 5 เปอเซ็นต์ ซึ่งควรจะแปลว่า ลดราคา 50เปอร์เซ็นต์ ในบริบทนี้เกิดจากนักศึกษาไม่คุ้นเคยกับวัฒนธรรมการซื้อของของชาวจีนในการใช้ส่วนลดของการลดราคาของประเทศจีน เกิดการแปลผิดความหมายและทำให้บริบทของประโยคเกิดความผิดพลาดไป นอกจากนี้ยังมีข้อผิดพลาดที่เกี่ยวกับการสะกด เช่น คำว่า 北京 นักศึกษาเขียนเป็น เป่ย์จิง ซึ่งถ้า หากต้องการเขียนทับศัพท์ควรจะเขียนเป็น เป่ย์จิง คำว่า เปอเซ็นต์ ควรจะเขียนเป็น เปอร์เซ็นต์ หรือใช้สัญลักษณ์ %

จากการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดสามารถสรุปได้ว่า ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นมาจากสาเหตุดังนี้ คือ เกิดจากการที่นักศึกษายังขาดความเข้าใจและทักษะในเรื่องของการแปลที่ถูกต้อง ทำให้เกิดการแปลผิดพลาดในการเลือกใช้คำศัพท์ที่ไม่เข้ากับบริบทในการแปล นอกจากนี้ยังเกิดจากตัวนักศึกษาเองที่ขาดความรอบคอบและระมัดระวังในการแปลรวมถึงการใช้ภาษาไทยในการแปล ทำให้บทแปลเกิดความผิดพลาดซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาปัญหาในการแปลภาษาจีน-ไทยของ ศศรัักษ์ เพชรเชิดชู

(2551) ที่สรุปไว้เป็นประเด็นหลัก คือ เกิดจากการใช้ภาษาไทยที่ผิดพลาด การขาดทักษะและความเข้าใจในบทแปล และการแปลไม่เหมาะสมกับบริบท

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวทางเพื่อพัฒนาทักษะการแปลภาษาจีนเป็นภาษาไทยของนักศึกษา ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้สอนรายวิชาการแปลหรือรายวิชาที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีฝึกฝนทักษะการแปลจากระดับพื้นฐานไปสู่การแปลที่ซับซ้อนขึ้นเพื่อลดการแปลที่ผิดพลาด เช่น ฝึกฝนการแปลระดับคำ และคำศัพท์เฉพาะ รวมไปถึงวลีอย่างง่าย ๆ นอกจากนี้ควรเน้นย้ำให้ผู้เรียนค้นคว้าหาคำทับศัพท์หรือวิสามานยนามหรือคำที่มีการบัญญัติไว้ที่ใช้จนเป็นที่ยอมรับในสังคม พร้อมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับพจนานุกรม แหล่งข้อมูลทางโลกออนไลน์ที่น่าเชื่อถือในการค้นคว้าหาคำศัพท์เพื่อการแปลที่ถูกต้อง นอกจากนี้ยังต้องเน้นย้ำให้ระวังข้อผิดพลาดเกี่ยวกับการเขียนคำศัพท์ทั้งภาษาไทยและภาษาจีน

2. ผู้สอนดำเนินการรวบรวมข้อผิดพลาดที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้และใช้เป็นตัวอย่างเพื่อเพิ่มความตระหนักและความรอบคอบในการแปลให้กับนักศึกษามากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยโดยวิเคราะห์ข้อผิดพลาดการแปลจากโครงสร้างไวยากรณ์จากภาษาจีนเป็นภาษาไทย

2. ควรมีการแบ่งกลุ่มผู้แปลตามระดับความสามารถเพื่อการวิจัยที่ซับซ้อนและละเอียดมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา นาคสกุล. (2551). ระบบเสียงภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ คณะอักษรศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ก่อดักดิ์ ธรรมเจริญกิจ. (2553). หลักการแปลไทย-จีน (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จินสยาม.

เกียรติชัย เอี่ยมวรเมธ. 2546. พจนานุกรมจีน-ไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์รวมสาส์น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์, 2556

ไพลิน มุรินทร์วัฒน์. (2559). การแปลเรื่องสั้นจีนเป็นไทย : กรณีศึกษาปัญหาการแปลเรื่องสั้นของนิสิตสาขาภาษาจีนคณะ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ในการประชุมวิชาการเสนอ

ผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติครั้งที่ 41 และนานาชาติครั้งที่ 5 (หน้า1-11)

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

สิทธา พิณีภูวดล. (2543). คู่มือนักแปลมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.

สัญญาวิ สายบัว. (2560). หลักการแปล (พิมพ์ครั้งที่9). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สุพรรณิ ปิ่นมณี. (2561). แปลคิด แปลถูก คัมภีร์การแปลยุคใหม่(พิมพ์ครั้งที่2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศรัภักษ์ เพชรเชิดชู.(2555). การแปลจีน - ไทยเบื้องต้น.กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อัจฉรา ไล่ศัตรูไกล. (2548). จุดมุ่งหมาย หลักการและวิธีการแปล. ภาควิชาภาษาอังกฤษและ ภาษาศาสตร์ คณะ

มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

- จิราพร เนตรสมบัติผล เดชาชาติวรรณ.(2560). การศึกษาวิเคราะห์ข้อผิดพลาดการแปลภาษาจีนเป็นภาษาไทยในระดับ
คำของนักศึกษาจีน สาขาวิชาภาษาไทย คณะภาษาต่างประเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏ Phranakhon Rajabhat
Research Journal (Humanities and Social Sciences) Vol.12 No.2 (July-December 2017) 157-169
- Larson, M. (1998). *Meaning-Based Translation: A guide to cross-language equivalence*. London: University
Press of America.
- Newmark, P. (1988). *Approaches to Translation*. London: Phoenix.
- Nida, E. (1982). *The Theory and Practice of Translation*. Leiden: E.J. Brill.